

Силабус курсу

ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація: 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Цифрові технології)

Рік навчання: 4 Семестр: 7

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д-р. екон. наук, професор Птащенко Олена Валеріївна

Контактна інформація

o.ptashchenko@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансові основи підприємництва» спрямована на ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних та практичних аспектів організації фінансів суб'єктів підприємницької діяльності, оволодіння методичним інструментарієм фінансового планування, основ оподаткування та кредитування суб'єктів підприємництва, а також формування системи професійних компетентностей щодо визначення пріоритетних напрямів підприємницької діяльності та умов її здійснення в сучасних умовах.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Теоретичні основи підприємництва	Розуміти економічну сутність підприємництва, його роль у розвитку суспільства. Опанувати принципи здійснення підприємницької діяльності, організаційні засади підприємництва, його основні форми та функції.	Питання, кейси
4 / 4	2. Джерела фінансового забезпечення підприємницької діяльності	Розуміти форми фінансового забезпечення підприємництва, засвоїти принципи фінансового забезпечення підприємницької діяльності, характеризувати джерела фінансування підприємницької діяльності.	Кейси
4 / 4	3. Роль органів місцевого самоврядування у сприянні розвитку підприємництва	Розуміти роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні розвитку підприємницької діяльності. Характеризувати види державної фінансової підтримки суб'єктів підприємницької діяльності, механізм надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток місцевого бізнесу та стимулювання підприємництва.	Кейси

3 /3	4. Проектне фінансування у підприємницькій діяльності	Розуміти економічну сутність проектного фінансування у підприємницькій діяльності. Аналізувати джерела фінансування проектів. Характеризувати організаційні засади форм і методів проектного фінансування.	Кейси
3 /3	5. Фінансово-кредитна підтримка підприємницьких структур.	Знати види, принципи та організаційні засади банківського кредитування. Розуміти принципи та умови кредитування. Характеризувати форми небанківського кредитування, обґрунтувати його роль в системі підприємництва.	Кейси
4 /4	6. Оподаткування підприємницької діяльності	Розуміти сутність прямих і непрямих податків. Знати особливості оподаткування фізичних осіб- підприємців в частині загальної системи оподаткування. Знати порядок здійснення спрощеної системи оподаткування як спеціальний податковий режим в контексті зниження податкового навантаження та стимулювання малого підприємництва в Україні.	Питання
4 /4	7. Фінансово-економічна безпека підприємництва	Розуміти сутність фінансової безпеки. Характеризувати механізм безпеки суб'єкта підприємницької діяльності, практичні аспекти її функціонування.	Кейси
4 / 4	8. Зарубіжний досвід фінансової діяльності підприємницьких структур.	Характеризувати фінансову діяльність підприємницьких структур у зарубіжних країнах, Аналізувати світовий досвід оподаткування малого бізнесу в світовій практиці, основні форми державної фінансової підтримки.	Питання

Літературні джерела

1. Ахновська І., Левченко О. Розвиток краудфандингу для фінансування малого бізнесу в умовах інформаційної економіки. *Підприємництво та інновації*. 2021. №16. С. 76–82.
2. Балацька А. Напрямки вдосконалення кредитного забезпечення розвитку підприємницької діяльності в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 63. № 2. С. 136-144.
3. Баб'ячок Р. І., Кульчицький І. І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні — проблеми, перешкоди і можливості. Аналітичний матеріал проекту № 51321 —Посилення впливу громадськості на євроінтеграційні процеси у сфері науково-технічного та інноваційного розвитку України. 2018. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf>
4. Бондарчук Н. В. Проблеми функціонування механізму венчурного фінансування в Україні. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. №18(2). С.177–184.
5. Бражник Л. В., Ралко І. О., Яловега В. О. Джерела фінансування господарської діяльності підприємств. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. № 3. С. 57–62.
6. Бюджетний кодекс України: Закон України №2456-VI від 08.07.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
7. Версаль Н., Шолохова Г. Переваги та недоліки зовнішніх джерел фінансування малих і

середніх підприємств в Україні. *Економічний журнал Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 1. С. 182-194. URL: https://www.researchgate.net/publication/340281068_PEREVAGI_TA_NEDOLIKI_ZOVNISNIH_DZEREL_FINANСУVANNA_MALIH_I_SEREDNIH_PIDPRIEMSTV_V_UKRAINI

8. Гарбар Ж. В., Гарбар В. А. Венчурний капітал у контексті фінансування інноваційної діяльності. *Агросвіт*. 2019. №197. С. 3–11.
9. Десятнюк О., Крисоватий А., Птащенко О. Розвиток фінансового інструментарію бізнесу в умовах цифрової інклюзії. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, № 6(17), 2023. - С.28-37, URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2024/03/6-2023-3.pdf>, DOI: 10.30857/2786-5398.2023.6.3
10. Десятнюк О., Крисоватий А., Птащенко О. Стан та тенденції розвитку фінансової інклюзії в Україні. *Світ фінансів*. № 3(76) (2023). – С. 21-34 URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1629>, DOI: 10.35774/sf2023.03.021
11. Десятнюк О.М., Птащенко О.В. Вплив цифрових трансформацій на забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах глобалізації. *Світ фінансів* №4, 2024. С. 157-166. <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1754>, DOI: 10.35774/SF2024.04.157
12. Ігнатюк В. В., Малахова Ю. А., Сукманюк В. М. Сучасні джерела фінансування інвестиційних потреб підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 2 (19). С. 98-102.
13. Ільчук В. П., Шпомер Т. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств реального сектору економіки. *Фінанси та банківська справа*. 2018. № 2 (36). С. 310-316
14. Деякі питання надання грантів бізнесу: Постанова Кабінету Міністрів України №738 від 21 червня 2022 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp220738?an=1&ed=2023_04_10
15. Карпова Т. Фінансове забезпечення підприємств у контексті механізму їх ефективного функціонування. *Економічний аналіз*. 2020. Т. 30. №4. С. 132-139.
16. Коваленко В. В., Шелудько С. А. Проектне фінансування в умовах невизначеності та ризику. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 36. С. 415-425.
17. Корнух, О. В., Донських, Ю. А. Краудфандинг як інноваційне джерело фінансування в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. №11. С. 16–21.
18. Крисоватий А., Десятнюк О., Птащенко О. Digital inclusion: financial and marketing aspects. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, № 3(14), 2023. - С. 93-102. <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.10
19. Лапіна І. С., Кула М. В. Теоретико-практичні засади проектного фінансування. *Бізнес-навігатор*. 2020. Вип. 4 (60). С. 99-105
20. Магомедова А. Грантова програма єробота як сучасне джерело фінансування підприємницької діяльності в Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2023. №2 (223), 93-100. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/12>
21. Малій О. Г. Джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2020. № 4. С. 73–77.

22. Нікітенко К. Підходи до фінансування підприємницької діяльності в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. №1. С. 208-213. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/27>
23. Петрашевська А. Д., Пенкова К. І. Світовий досвід венчурного фінансування підприємств телекомунікаційної сфери в умовах розвитку цифрової економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №23. Ч. 2, 65–71.
24. Петренко В. С., Карнаушенко А. С., Танклевська М. С. Кредитування як основне джерело фінансування молодіжного підприємництва. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 41–47. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.12.41](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.12.41)
25. Порядок проведення оцінювання заяв, критерії оцінювання та необхідна кількість балів (оцінки) для прийняття Державним центром зайнятості рішень про надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу: Наказ Міністерства економіки України № 1969 від 06.07.2022 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/re38087?an=30>
26. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 03.09.2023 №4618-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
27. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.06.1997 р. №280/97-ВР. Дата оновлення: 19.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
28. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 07.09.2023 №1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>
29. Птащенко О. В. Ризик-орієнтована система фінансового забезпечення в умовах розвитку інформаційних технологій. *Бізнес Інформ*. 2021. №11. С. 172–178. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-172-178>, https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_11_0_172_178
30. Птащенко О. В., Кириленко О. П., Курцев О. Ю. Вплив цифрових трансформацій на розвиток сучасного економічного простору: людський капітал, інклюзія, безпека. *Бізнес Інформ*. 2024. №7. С. 180–190. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-180-190> URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2024&abstract=2024_7_0_180_190
31. Стрілець В. Зарубіжний досвід кредитування малого бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2019. № 3. С. 44—50.
32. Фінанси : підручник / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
33. Цифрова економіка : підручник / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватий, д.е.н., проф. О. М. Десятнюк, д.е.н., проф. О. В. Птащенко,. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 520 с.
34. Чобіток В., Мацишин М. Формування джерел фінансування розвитку підприємницької діяльності в Україні. *Development service industry management*. 2024. №3. С. 26-34. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(4\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(4))
35. Gompers, P., & Lerner, J. (2001). The Venture Capital Revolution. *Journal of Economic Perspectives*, 15(2),145–168.
36. Krysovaty, A., & Ptashchenko, O.(2023).The mechanism of entrepreneurial innovation system in institutions of higher education. *Economics of Development*,22(2),51-60. <https://doi.org/10.57111/econ/2.2023.51>. <https://ecdev.com.ua/uk/journals/t-22-2-2023/mekhanizm->

[pidpriyemnitskoyi-innovatsiynoyi-sistemi-u-zakladakh-vishchoyi-osviti](https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713)

37. Krysovatty, A., Desyatnyuk, O., & Ptashchenko, O. (2024). Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security. AFRICAN JOURNAL OF APPLIED RESEARCH, 10(1), 431–441. <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>, URL:

<https://ajaronline.com/index.php/AJAR/article/view/713/441>

38. Ptashchenko, O., & Ivashchenko, O. (2024). Розвиток суб'єктів підприємництва в умовах економічної інклюзії: інструментарій інтенсифікації розвитку та соціально-економічна нестабільність. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій, 2(14), 16-26. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/293>

39. Roberts, P.W., & Lall, S.A. (2019). Observing acceleration: Uncovering the effects of accelerators on impact-oriented entrepreneurs. Palgrave Macmillan

40. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2015). Policy Guide on youth entrepreneurship. URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeed2015d1_en.pdf

41. Zahorskyi, V. S., Lipentsev, A. V., Yurystovska, N. Y., Mazii, N. H., Akimov, O. O. Фінансово- управлінські аспекти розвитку малого підприємництва в Україні. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2019. №3(30), 351–360. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i30.179717>

Політика щодо оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів

(певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне Оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1 – 4 на практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1 – 4. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 5 – 8 на практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 5 – 8. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання трьох завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)